

Súd: Okresný súd Rimavská Sobota
Spisová značka: 10C/19/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6922201946
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Csank
ECLI: ECLI:SK:OSRS:2022:6922201946.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rimavská Sobota, sudcom JUDr. Petrom Csankom, v právnej veci žalobcu: O. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom M. XXXX/XX, E. F., štátne občianstvo SR, zastúpený JUDr. Jánom Čipkom, advokátom, Hnúšťa, Partizánska 197 proti žalovanej: Slovenská republika, za ktorú koná Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, IČO 00 166 456, so sídlom Štúrova 2, Bratislava, o náhradu škody vo výške 18909,95 Eur s prísl. podľa zákona č. 514/2003 Z.z., takto

rozhodol:

I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 6063,60 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 6381,61 Eur od 17. 05. 2022 do 10. 07. 2022, s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 6063,60 Eur od 11. 07. 2022 do zaplataenia, všetko v lehote do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Vo zvyšku súd žalobu žalobcu zamietá.

III. Žalovanej voči žalobcovi sa nepriznáva právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu domáhal, aby súd uložil žalovanej povinnosť nahradiť mu škodu vo výške 19.227,936 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 17.05.2022 do zaplataenia podľa zákona č. 514/2003 Z.z. a to titulom zodpovednosti štátu za škodu z nezákonných rozhodnutí. Žalobu odôvodnil tým, že podaním zo dňa 7.9.2021 v súlade s ustanovením § 15 ods. 1 zák.č. 514/2003 Z.z. z dôvodov uvedených v § 4 ods. 1 písm. a/ bod. 1 ods. 2 zák.č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, požiadal Generálnu prokuratúru Slovenskej republiky o predbežné prejednanie nároku na náhradu škody, ktorá mu vznikla nezákonným rozhodnutím vyšetrovateľa PZ ČVS: ORP-409/1-VYS-RS-2019 zo dňa 03.09.2019, ktorým mu bolo vznesené obvinenie pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e) Trestného zákona v súbehu s prečinom výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. d) Trestného zákona a v súbehu s prečinom nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že dňa 01.09.2019 v čase okolo 13.00 hod v E. F. O. H. M., približne 18 metrov od rodinného domu č. X, na verejnom priestranstve sa mal vyhrážať poškodenému L. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L.. M. X, E. F., so slovami „no poď, toto ti bude posledné“, pričom mal v ruke držať krátku ručnú strelnú zbraň značky W. I. U., X U., P. V., výrobného čísla: W.-XXXXXXXX, ktorou mal ohrozovať a mieriť na hlavu poškodeného L. B., nar. XX.XX.XXXX, na ktorého mal aj dvakrát vystreliť, čím týmto konaním mal vzbudiť dôvodnú obavu o život a zdravie poškodeného L. B. nar. XX.XX.XXXX a následne mal chytiť za ruku na uvedenom mieste poškodenú R. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L.. M. X, E. F., mal ju strhnúť, po čom spadla na zem a keď sa chcela postaviť, tak ju mal kopnúť jedenkrát do pravej ruky a jedenkrát do pravej nohy, kde uvedeným konaním mal poškodenej R. B., nar. XX.XX.XXXX spôsobiť trieštivú zlomeninu dolného konca

vretennej kosti vpravo s miernym posunom, pomliaždenie pravého kolena ľahšieho stupňa bez krvácania do kĺbu iba s podkožnou krvnou podliatinou, ktoré zranenia si vyžiadali lekárske ošetrovanie a liečenie, počas ktorého sťaženie obvyklého spôsobu života poškodenej trvalo 46 dní. Nakoľko žalobca nemá právnické vzdelanie využil právo obvineného a zvolil si obhajcu JUDr. Jána Čipku, advokáta, so sídlom Partizánska 197, 981 01 Hnúšťa. Proti uzneseniu o vznesení obvinenia dňa 04.09.2019 podal riadny opravný prostriedok - sťažnosť, ktorá bola uznesením prokurátora Okresnej prokuratúry v Rimavskej Sobote č. k. 1Pv 336/19/6609-16 zo dňa 3.10.2019 ako nie dôvodná zamietnutá. V priebehu celého prípravného konania jednoznačne popieral, že by spáchal uvedený prečin. Proti uzneseniu o vzatí do väzby dňa 12.09.2019 podal riadny opravný prostriedok - sťažnosť, ktorá bola uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5Tpo/60/2019 zo dňa 19.09.2019 zamietnutá. Z väzby bol prepustený na slobodu uznesením sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 4Tp/51/2019 zo dňa 19.12.2019 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 5Tpo/86/2019 zo dňa 30.12.2019, po tom, ako prevzali záruku za žalobcove ďalšie správanie jeho stará mama U. B., jeho dlhoročný známy P. Š., jeho matka B. B. a jeho družka R. D. a taktiež po jeho písomnom sľube. P. Š. ďalej za neho zložil peňažnú záruku. Väzba bola nahradená dohľadom probačného a mediačného úradníka Okresného súdu Rimavská Sobota a bola mu nariadená kontrola uložených povinností a obmedzení použitím technických prostriedkov, konkrétne zariadenia na určenie novej polohy a osobného identifikačného zariadenia podľa § 4 a § 6 zákona č. 78/2015 Z. z. o kontrole výkonu niektorých rozhodnutí technickými prostriedkami. Po vykonaných vyšetrovacích úkonoch prokurátor Okresnej prokuratúry Rimavská Sobota dňa 20.01.2020 podal Okresnému súdu Rimavská Sobota obžalobu. Po vykonanom dokazovaní bol podľa § 285 písm. c) Trestného poriadku rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 4T/3/2020 zo dňa 21.10.2020 oslobodený spod obžaloby pre skutky obžalobou kvalifikované ako prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e) Trestného zákona, prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona a prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písm. a) Trestného zákona. Proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota podal odvolanie prokurátor Okresnej prokuratúry v Rimavskej Sobote. Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením sp. zn. 3To/174/2020 zo dňa 31.3.2021 podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie okresného prokurátora zamietol. V súvislosti s nedôvodným trestným stíhaním mu vznikla značná majetková ujma. Za obhajobu v trestnom konaní svojmu obhajcovi JUDr. Jánovi Čipkovi ako odmenu za poskytnuté právne služby a náhradu hotových výdavkov zaplatil 3.062,78 €. Ďalšou majetkovou ujmom boli spojené s monitoringom technickými prostriedkami vo výške celkom 505,50 eur. Zo strany Ministerstva spravodlivosti SR mu bolo vrátených 61,50 eur, čo v konečnom dôsledku predstavuje majetkovú ujmu vo výške 444,-eur. Majetkovú ujmu pre žalobcu a jeho rodinu predstavovala aj strata opatrovateľského príspevku, ktorý poberal z dôvodu opatrovania matky, B. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom M. XXXX/XX, E. F.. Opatrovateľský príspevok, ktorý poberal na základe Rozhodnutia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota č. RS1/OPPnKŤZPaČ/SOC/2019/38817-4 zo dňa 14.5.2019, napriek tomu, že potreba starostlivosti o jeho ťažko zdravotne postihnutú matku trvala, z dôvodu výkonu väzby bol na základe Rozhodnutia ÚPSVaR RS č. RS1/OPPnKŤZPaČ/SOC/2020/31674-15 zo dňa 16.1.2020 povinný príspevok vo výške 846,35 eur vrátiť. Táto výška predstavuje majetkovú ujmu spôsobenú mu výkonom väzby, a ktorú žiada z dôvodu nezákonnosti vyššie uvedených rozhodnutí nahradiť. V súlade s § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci žalovaný požiadal, aby ako ústredný orgán prejednal aj môj nárok na náhradu škody, ktorá mi bola spôsobená rozhodnutím sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 4Tp/51/2019 zo dňa 5.9.2019, ktorým bolo rozhodnuté o vzatí do väzby, a to na podklade nezákonného rozhodnutia vyšetrovateľa PZ o vznesení obvinenia. Väzba sa začala dňa 2.9.2019 o 20.50 hod. a bola vykonávaná v Ústave pre výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica. Je toho názoru, že v konečnom dôsledku aj uznesenie sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 4Tp/51/2019 zo dňa 05.09.2019, ktorým bolo rozhodnuté o mojom vzatí do väzby, možno považovať za nezákonné. V zmysle ustálenej súdnej praxe má oslobodzujúci rozsudok analogicky rovnaké právne účinky ako rozhodnutie prokurátora o zrušení uznesenia o vznesení obvinenia, čiže ruší zákonnosť takéhoto rozhodnutia. Oslobodzujúci rozsudok sp. zn. 4T/3/2020 zo dňa 21.10.2020 má právne účinky zrušenia zákonnosti uznesenia o vznesení obvinenia ČVS: ORP-409/1-VYS-RS-2019 zo dňa 03.09.2019, tak aj uznesenie sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 4Tp/51/2019 zo dňa 05.09.2019 o vzatí do väzby je nezákonné, pretože vychádzalo z nezákonného uznesenia o vznesení obvinenia. Domnieva sa, že spĺňa všetky zákonné predpoklady pre úspešné odškodnenie, nakoľko rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 4T/3/2020 z 21.10.2020, ktorý nadobudol právoplatnosť

dňa 31.3.2021, ktorým som bol podľa § 285 písm. c) Trestného poriadku oslobodený spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry v Rimavskej Sobote pre skutok obžalobou kvalifikovaný ako prečin kvalifikovaných ako prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e) Trestného zákona, prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona a prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písm. a) Trestného zákona má rovnaký význam, ako by bolo malo zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia, ktoré bolo nezákonné. Preto si návrhom na predbežné prejednanie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci a správnym úradným postupom uplatnil náhradu škody celkom vo výške 4353,13 eur. Zároveň si uplatnil aj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy za spôsobený neoprávnený zásah do osobnostných práv vo výške 18.000,-eur. Nedôvodné trestné stíhanie mu spôsobilo neprimeranú ujmu na právach a právom chránených záujmoch, ktoré zaručuje Ústava Slovenskej republiky, Dohovor o ľudských právach a základných slobodách, ale aj ďalšie všeobecne záväzné právne predpisy - Občiansky zákonník, Trestný zákon a Trestný poriadok. Je pravdou, že vzhľadom na súdnu ochranu mu bolo v konečnom dôsledku zaručené právo na spravodlivý proces tým, že bol spod obžaloby oslobodený, ale celé trestné konanie voči jeho osobe, tak ako od začiatku tvrdil pri svojich výsluchoch, v sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia, v sťažnosti proti uzneseniu o vzatí do väzby, bolo nedôvodné. V priebehu trestného stíhania musel znášať obmedzenia, ktoré mu postavenie obvineného a následne obžalovaného ukladá Trestný poriadok. Samotné obvinenie a následne podaná obžaloba ho postavili medzi rodinnými príslušníkmi, ako aj medzi širším okruhom známych do pozície, ktorá zle vplývala na jeho osobu a psychický stav. Počas výkonu väzby sa mu narodilo dieťa. V dôsledku nezákonnej väzby nemohol pomáhať svojej družke v trápeniach a bolestiach spojených s rizikovým tehotenstvom a následným pôrodom. Nemohol byť spolu s ňou pri pôrode a vidieť ako jeho dieťa prichádza na svet. A čo je najpodstatnejšie, nemohol pomôcť svojej družke s následnou starostlivosťou o novonarodené dieťa. Rovnako nemohol pomáhať s výchovou a starostlivosťou o jeho dve ďalšie maloleté dcéry, ktoré sú na neho silno citovo naviazané a jeho neprítomnosťou v domácnosti trpeli. Rodina počas trvania väzby prišla o otca a syna, ktorý dovtedy zabezpečoval nielen hmotnú, ale aj osobnú starostlivosť o členov rodiny, najmä o ťažko zdravotne postihnutú matku, tehotnú družku a dve maloleté deti. Celá rodina bola pod neustálym psychickým tlakom spoločnosti, nakoľko musela trpieť všetky slovné útoky okolia o tom, že „keď je vo väzbe, určite je vinný“, čím bola porušená aj zásada prezumpcie neviny vo vzťahu k jeho osobe. Takmer štyri mesiace absolútneho vytrhnutia z každodenného života v kruhu najbližších, spočívajúce v obmedzení základných práv a slobôd, slobody pohybu a pobytu, práva na občiansku česť a ľudskú dôstojnosť, práva na súkromný a rodinný život, poškodenie dobrého mena v spoločnosti, je takým intenzívnym zásahom, ktorý nemožno dostatočne odškodniť žiadnou peňažnou sumou, avšak inštitút náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch poskytuje aspoň určitú satisfakciu. Dňa 16.5.2022 žalovaný poukázal na účet právneho zástupcu sumu 3.068,43 €, ako náhradu za účelne vynaložené trovy právneho zastúpenia v trestnom konaní vo výške 2.624,43 € a 444,- € ako náklady spojené s monitoringom technickými prostriedkami. Ku dňu podania žaloby žalovaný nezaplatil časť náhrady advokáta za poskytovanie právnych služieb vo výške 381,61 €, majetkovú ujmu spôsobenú mu výkonom väzby a povinnosťou vrátiť opatrovateľský príspevok vo výške 846,35 € a náhradu nemajetkovej ujmy za spôsobený neoprávnený zásah do osobnostných práv vo výške 18.000,- €.

2. Počas konania súd konanie čiastočne zastavil uznesením č.k. 10C/19/2022-76 zo dňa 15.07.2022 v časti o zaplatenie sumy 318,01 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z tejto sumy od 11.07.2022 do zaplatenia. Dôvodom čiastočného zastavenia konania bolo čiastočné späťvzatie žaloby, nakoľko počas konania žalovaný zaplatil žalobcovi sumu 318,01 Eur dňa 11.07.2022. Predmetom konania tak zostal nárok žalobcu na zaplatenie sumy 18909,95 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 19227,96 Eur od 17.05.2022 do 10.07.2022, s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 18909,95 Eur od 11.07.2022 do zaplatenia.

3. Žalovaná sa k žalobe žalobcu vyjadřila podaním zo dňa 29. 06. 2022 (č.l. 65 spisu), pričom uviedla, že nárok uplatnený poškodeným v rozsahu žaloby neuznáva a navrhuje, aby súd podanú žalobu v plnom rozsahu zamietol. Žalobca v žalobe uviedol, že ku dňu podania žaloby žalovaný nezaplatil časť náhrady za poskytovanie právnych služieb vo výške 381,61 eur, kde žalovanému zaslal vyúčtovanie cestovných nákladov so žiadosťou, aby táto položka bola dodatočne uznaná. Pokiaľ ide o náhradu majetkovej ujmy, ktorá podľa žalobcu mala spočívať v strate opatrovateľského príspevku, ktorý poberal z dôvodu opatrovania jeho matky, nakoľko ho bol povinný v sume 846,35 eur vrátiť z dôvodu výkonu väzby, tento príspevok v zmysle zákona č. 447/2008 Z.z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu

ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len "zákon č. 447/2008 Z.z."), slúži na zabezpečenie pomoci fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je odkázaná na opatrovanie pri úkonoch sebaobsluhy, pri úkonoch starostlivosti o domácnosť a pri realizovaní sociálnych a vzdelávacích aktivít a možno ho poskytnúť iba za dni, počas ktorých fyzická osoba vykonávala opatrovanie. V dôsledku vzatia žalobcu do väzby uvedené úkony vo vzťahu k svojej matke ako fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím fakticky nevykonával, preto nemal nárok na príspevok na opatrovanie a skutočnosť, že neoprávnene vyplatný príspevok musel vrátiť nemožno považovať za jeho majetkovú ujmu. Príspevok na opatrovanie nemá formu odmeny za opatrovanie osobe, ktorá opatrovanie vykonáva, ktorú by žalobca mohol dôvodne očakávať, pokiaľ by nebol vzatý do väzby, ale je určený ako všetky ostatné príspevky v zmysle zákona č. 447/2008 Z.z. na zmiernenie alebo prekonanie znevýhodnenia, ktoré má fyzická osoba z dôvodu jej ťažkého zdravotného postihnutia a to aj formou príspevku na jej opatrovanie. Žalobca si mal byť vedomý svojich práv a povinností v zmysle zákona č. 447/2008 Z.z., a teda, že na príspevok v čase výkonu väzby nemá nárok a tieto skutočnosti mal oznámiť príslušnému orgánu a pokiaľ sa o jeho ťažko zdravotne postihnutú matku namiesto neho starala iná osoba, o príspevok mala požiadať táto osoba. Skutočnosť, že tak neurobila a príspevok naďalej poberala žalobca a napokon ho musel vrátiť nemožno považovať za majetkovú ujmu na strane žalobcu. Žalobca ako nemajetkovú ujmu požaduje sumu vo výške 18 000 eur, pričom argumentuje skutočnosťou, že počas trvania väzby sa mu narodilo dieťa, ktoré nemohol vidieť prichádzať na svet a pomáhať so starostlivosťou o novonarodené dieťa. Zároveň nemohol byť svojej rodine oporou, hmotne ju zabezpečovať a bola mu odopretá starostlivosť pred narodením dieťaťa a družku s rizikovým tehotenstvom, o ďalšie dve maloleté deti a ťažko zdravotne postihnutú matku. V žalobe ďalej okrem iného poukazuje aj na odsúdenie zo strany rodiny, blízkych a známych, v dôsledku ktorého sa uzatváral do seba a narušilo mu to psychické zdravie počas celej doby trestného stíhania. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že z rodného listu mal. O. B. vyplýva, že sa narodil XX.XX.XXXX, pričom žalobca bol z väzby prepustený dňa 30.12.2019, z čoho vyplýva, že starostlivosť o novonarodeného syna mu bola znemožnená len niekoľko dní. Čo sa týka ďalšej starostlivosti o domácnosť a o jej ostatných členov táto mu bola znemožnená po dobu necelých 4 mesiacov počas trvania väzby. Po nahradení väzby však mohol nielen osobnú, ale aj hmotnú starostlivosť o všetkých členov svojej rodiny ďalej zabezpečovať. Zároveň je potrebné poukázať aj na skutočnosť, že v prípade žalobcu sa v čase jeho trestného, resp. aj väzobného stíhania nejednalo o bezúhonnú osobu, žalobca už bol v minulosti právoplatne odsúdený za zločin, kde mu skúšobná doba plynie doposiaľ. Z uvedeného dôvodu mal pozíciu v spoločnosti zhoršenú už pred začatím predmetného trestného stíhania, a to vlastným zavinením. Žalobca v žalobe bližšie neozrejmil skutočnosti, ku ktorým má súd podľa § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z., prihliadnuť a teda neozrejmil závažnosť vzniknutej ujmy, okolnosti, za ktorých k jej vzniku došlo, neozrejmil závažnosť následkov, ktoré žalobcovi vznikli v súkromnom živote, neozrejmil závažnosť následkov, ktoré žalobcovi vznikli v spoločenskom uplatnení. Uvedené tvrdenia žalobcu majú charakter ničím nepodložených všeobecných tvrdení, ktoré v žalobe nie sú doložené žiadnym relevantným dôkazom, z ktorého by predmetné skutočnosti o utrpenej ujme vyplývali. Žalobca v tomto smere neunesol dôkazné bremeno, pretože v žalobe v rozpore s ustanovením § 132 ods. 1, ods. 3 Civilného sporového poriadku neoznačil žiaden dôkaz na preukázanie spôsobenej ujmy a k žalobe nepripojil žiadne dôkazy preukazujúce spôsobenie tvrdenej ujmy. Ide v tomto smere len o ničím nepodložené úvahy resp. tvrdenia žalobcu, ktoré však nemajú oporu v podanej žalobe. V sporovom konaní, ktoré je ovládané zásadou formálnej pravdy a prejednávacím princípom vyplývajúcim aj z ustanovenia čl. 8 Civilného sporového poriadku znamená neunesenie dôkazného bremena zo strany žalobcu neúspech žalobcu vo vzťahu k uplatnenému nároku. V tomto smere má zato, že uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 18 000 eur nie je v sporovom konaní vôbec preukázaný, a preto by súd mal rozhodnúť tak, že žalobu aj v tomto smere zamietne.

4. Žalobca vo svojom vyjadrení v zmysle § 167 ods. 3 Civilného sporového poriadku (č.l. 72 spisu) okrem čiastočného späťvzatia žaloby v sume 318,01 eur uviedol, že nie je možné poprieť, že v čase výkonu väzby nárok na príspevok na opatrovanie nie je nárokovateľný, avšak do väzby bol vzatý na základe toho, že mu bolo vznesené obvinenie, ktoré sa ukázalo ako nezákonné. V prípade, že by vzatý do väzby nebol, bol by mal nárok na vyplatenie príspevku a nebol by povinný ho vrátiť, a preto nesporne v jeho majetkovej sfére došlo k spôsobeniu majetkovej škody v žalovanej výške. K tvrdeniam žalovaného ohľadom nároku na zaplatenie nemajetkovej ujmy žalobca o. i. uviedol, že obmedzenie osobnej slobody je jedným z najzávažnejších zásahov do Ústavou garantovaných práv a slobôd a preto nepovažuje za sporné, že väzba na podklade nezákonného uznesenia o vznesení obvinenia bola zásahom do súkromného života, cti a ľudskej dôstojnosti. Samotné oslobodenie spod obžaloby nepovažuje za dostatočnú satisfakciu

takéhoto zásahu do jeho osobnostných práv s prihliadnutím aj na to, že podľa jeho vedomostí, zo strany žalovaného nedošlo k vyvodu zodpovednosti osôb, ktoré dali podnet na jeho trestné stíhanie. Dodal, že ak pre žalovaného nie je postačujúci fakt dĺžky väzby a dĺžky nedôvodného trestného konania, ktorý je zrejmy z trestného spisu, tak pre úplnosť dôkazného návrhu uviedol, že navrhuje ako dôkaz oboznámiť trestný spis Okresného súdu Rimavská Sobota sp.zn. 4T/3/2020 spolu so spisom Okresného súdu Rimavská Sobota sp.zn. 4Tp/51/2019 z ktorých by mali byť zrejme tvrdené zdravotné ťažkosti matky aj jeho družky. Navrhol tiež, aby bol v konaní vypočutý ako strana sporu a aby ako svedkovia boli vypočutí Július Šarközy, jeho otec, jeho matka B. B. a jeho družka R. D..

5. Žalovaná vo svojom vyjadrení podľa § 167 ods. 4 Civilného sporového poriadku (str. 81 spisu) uviedla, že žalobca vo vyjadrení k vyjadreniu žalovanej k žalobe uviedol, že v časti 318,01 eur berie návrh späť a žiada konanie zastaviť, nakoľko dňa 11.07.2022 bola táto suma zo strany žalovanej pripísaná na žalobcom určený účet. Zároveň však uviedol, že žalovaná uhradila výšku cestovného a náhrady za stratu času bez dane z pridanej hodnoty, a teda trvá na zaplatení sumy 63,60 eur. Dňa 14.03.2022 bolo na Generálnu prokuratúru Slovenskej republiky žalobcom dodatočne predložené vyúčtovanie cestovného a náhrady za stratu času spolu v sume 318,01 eur. Následne Generálna prokuratúra Slovenskej republiky žalobcovi tento nárok uznala v uplatnenej sume 318,01 eur, čo bolo zo strany žalobcu potvrdené. Žalobca však ani v pôvodnom návrhu na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, ani v rámci jeho doplnenia a taktiež doposiaľ nepredložil doklad o tom, že je registrovaný pre daň z pridanej hodnoty a zároveň v dodatočne predloženom vyúčtovaní si v rámci neho daň z pridanej hodnoty ani neuplatnil. Vzhľadom k uvedenému je potrebné žalobu v tomto smere zamietnuť. Pokiaľ ide o náhradu majetkovej ujmy, ktorá podľa žalobcu mala spočívať v strate opatrovateľského príspevku, ktorý poberal z dôvodu opatrovania jeho matky, nakoľko ho bol povinný v sume 846,35 eur vrátiť z dôvodu výkonu väzby, k tomu nad rámec už uvedených skutočností, na ktoré bolo poukázané vo vyjadrení k žalobe uviedla, že žalobca naďalej nepreukázal, že v súvislosti s povinnosťou vrátiť opatrovateľský príspevok, na ktorý stratil nárok, vznikla na jeho strane majetková ujma. Má zato, že pokiaľ fakticky nevykonával činnosť, za ktorú je opatrovateľský príspevok vyplácaný, a z tohto dôvodu neoprávnene vyplatený opatrovateľský príspevok musel vrátiť, nevznikla na jeho strane žiadna majetková ani iná ujma. Žalovaná vo svojom vyjadrení k žalobe nepožadovala, aby žalobca preukázal nezákonnosť väzby, ale poukazovala na skutočnosť, že žalobca nepreukázal, že došlo k ním opisovanej nemajetkovej ujme a svoje všeobecné tvrdenia nedoložil žiadnym relevantným dôkazom, z ktorého by predmetné skutočnosti o utrpenej ujme vyplývali. Žalobca v tomto smere naďalej neunesol dôkazné bremeno, pretože ani k vyjadreniu k vyjadreniu žalovanej k žalobe v zmysle § 167 ods. 3 Civilného sporového poriadku nepripojil žiadne dôkazy preukazujúce spôsobenie tvrdenej ujmy. Má zato, že za označenie relevantných dôkazov nemožno považovať všeobecný odkaz na trestné spisy Okresného súdu Rimavská Sobota, z ktorých obsahu by vo všeobecnosti mali vyplývať ním tvrdené skutočnosti vrátane zdravotných ťažkostí jeho matky alebo družky, resp. ujma, ktorá mu v súvislosti s tým vznikla. V sporovom konaní, ktoré je ovládané zásadou formálnej pravdy a prejednacím princípom vyplývajúcim aj z ustanovenia čl. 8 Civilného sporového poriadku znamená neunesenie dôkazného bremena zo strany žalobcu neúspech žalobcu vo vzťahu k uplatnenému nároku. Žalobca ani vo vyjadrení k vyjadreniu žalovanej k žalobe bližšie neozrejmil skutočnosť, ku ktorým má súd podľa § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z., prihliadnúť a teda neozrejmil závažnosť vzniknutej ujmy, okolností, za ktorých k jej vzniku došlo, neozrejmil závažnosť následkov, ktoré žalobcovi vznikli v súkromnom živote, neozrejmil závažnosť následkov, ktoré žalobcovi vznikli v spoločenskom uplatnení. V tomto smere má zato, že uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 18 000 eur nie je v sporovom konaní naďalej vôbec preukázaný, a preto by súd mal rozhodnúť tak, že žalobu aj v tomto smere zamietne.

6. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobcu a navrhnutých svedkov, oboznámením sa so žalobou, rodným listom Nikolasa Horvátha, uznesením o vznesení obvinenia, uznesením o zamietnutí sťažnosti žalobcu voči vzneseniu obvinenia, listom žalobcu voči žalovanému zo dňa 14. 3. 2022 a zo dňa 7. 9. 2021 ohľadom predbežného prejednanie nároku s doručenkami, odpoveďou GP SR na žiadosť o predbežné prejednanie nároku, rozsudkom OS Rimavská Sobota sp. zn. 4T/3/2020 zo dňa 21. 10. 2020, uznesením KS Banská Bystrica sp. zn. 3To/174/2020 zo dňa 31. 3. 2021, potvrdením o výške pohľadávky č. I. 33, úradným záznamom úradu práce soc. vecí a rodiny č. I. 34, rozhodnutím úradu práce o povinnosti vrátiť peňažný príspevok na opatrovanie, rozhodnutím úradu práce o priznaní peňažného príspevku na opatrovanie, faktúrami právneho zástupcu žalobcu v súvislosti tr. stíhaním žalobcu, vyjadrením žalovaného k žalobe, vyjadrením právneho zástupcu žalobcu k vyjadreniu žalovaného, potvrdením o zrealizovaní transakcie, vyjadrením žalovaného k vyjadreniu

právneho zástupcu žalobcu, výpisom z internetovej stránky finančnej správy SR, odpisom registra trestov, výpisom z registra priestupkov, lekáorskými správami o zdravotnom stave pani B. B. a pána L. Š., potvrdením o výške pohľadávky zo dňa 19. 9. 2022, osvedčením o registrácii pre DPH, oboznámil sa obsah pripojeného spisu Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 4Tp/51/2019 v z neho uznesení o vzatí do väzby, uznesenie ktorým bola sťažnosť žalobcu voči vzatiu do väzby zamietnutá, uznesenie o prepustení žalobcu z väzbu s spolu s príkazom na prepustenie z väzby, uznesenie ktorým bola sťažnosť prokurátora proti rozhodnutiu o prepustení z väzby žalobcu zamietnutá, oboznámil sa obsah pripojeného spisu Okresného súdu Rimavská Sobota 4T/3/2020 z neho obžaloba, rozsudok, ktorým bol žalobca spod obžaloby oslobodený, uznesenie KS Banská Bystrica ktorým bolo odvolanie proti rozsudku zamietnuté, oboznámil sa obsah vyšetrovacieho spisu OR PZ Rimavská Sobota z neho uznesenie o vznesení obvinenia a uznesenie ktorým bola sťažnosť žalobcu voči uzneseniu o vznesení obvinenia zamietnutá a zistil tento skutkový a právny stav:

7. Uznesením zo dňa 3.9.2019 bolo žalobcovi vznesené obvinenie pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a) Trestného zákona v súbehu s prečinom výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. d) Trestného zákona a v súbehu s prečinom nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona preto, že obvinený dňa 01.09.2019 v čase okolo 13.00 hod v E. F. O. H. M., približne 18 metrov od rodinného domu č. 7, na verejnom priestranstve sa mal vyhrážať poškodenému L. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L.. M. X, E. F., so slovami „no poď, toto ti bude posledné“, pričom mal v ruke držať krátku ručnú strelnú zbraň značky W. I. U., X U., P. V., X. Č.: W.-XXXXXXXX, ktorou mal ohrozovať a mieriť na hlavu poškodeného L. B., nar. XX.XX.XXXX, na ktorého mal aj dvakrát vystreliť, čím týmto konaním mal vzbudiť dôvodnú obavu o život a zdravie poškodeného L. B. nar. XX.XX.XXXX a následne mal chytiť za ruku na uvedenom mieste poškodenú R.O. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L.. M. X, E. F., mal ju strhnúť, po čom spadla na zem a keď sa chcela postaviť, tak ju mal kopnúť jedenkrát do pravej ruky a jedenkrát do pravej nohy, kde uvedeným konaním mal poškodenej R. B., nar. XX.XX.XXXX spôsobiť trieštivú zlomeninu dolného konca vretennej kosti, extenzný typ, ktorá si podľa predbežnej lekárskej správy zo Svet zdravia, a. s. Chirurgická príjmová ambulancia vyžiada dobu liečenia v trvaní nad 42 dní. Uznesením Okresnej prokuratúry Rimavská Sobota z 3. 10. 2019 č. k. 1Pv 336/19/6609-16 bola sťažnosť žalobcu zamietnutá, pretože nebola dôvodná.

8. Uznesením Okresného súdu Rimavská Sobota zo dňa 5.9.2019 sp.zn. 4Tp/51/2019 bol žalobca vzatý do väzby, pričom väzba začala dňa 02.09.2019 o 20.50 hod. Proti uzneseniu okresného súdu, ktorým bolo rozhodnuté o väzbe žalobcu, podal žalobca sťažnosť. Krajský súd v Banskej Bystrici svojím uznesením sťažnosť žalobcu zamietol. Okresný súd Rimavská Sobota svojím uznesením zo dňa 19.12.2019 rozhodol o prepustení žalobcu z väzby na slobodu s tým, že Krajský súd Banská Bystrica zamietol sťažnosť okresného prokurátora voči tomuto rozhodnutiu. Dňa 30.12.2019 bol žalobca z väzby prepustený.

9. Rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 4T/3/2020 zo dňa 21.10.2020 bol žalobca oslobodený spod obžaloby, ktorou mu je kladené za vinu, že dňa 01.09.2019 v čase okolo 13.00 h X. E. F. O. H. M., približne 18 metrov od rodinného domu č. 7, na verejnom priestranstve sa vyhrážal poškodenému L. B., nar. XX.XX.XXXX, trvalé bytom L.. M. X, E. F., so slovami „no poď, toto ti bude posledné“, pričom v ruke držal krátku ručnú strelnú zbraň značky W. I. U., X U., P. V., výrobného čísla: W.-XXXXXXXX, ktorou ohrozoval, mieril a na poškodeného L. B., nar. XX.XX.XXXX, na ktorého z nej dvakrát vystrelil, čím týmto konaním vzbudil dôvodnú obavu o život a zdravie poškodeného L. B. nar. XX.XX.XXXX a následne chytil za ruku na uvedenom mieste prítomnú poškodenú R. B., nar. XX.XX.XXXX, trvalé bytom J. M. X, E. F., strhol ju, po čom spadla na zem a keď sa chcela postaviť, tak jej kopol jedenkrát do pravej ruky a jedenkrát do pravej nohy, kde uvedeným konaním poškodenej R. B., nar. XX.XX.XXXX spôsobil trieštivú zlomeninu dolného konca vretennej kosti vpravo s miernym posunom, pomliaždenie pravého kolena ľahšieho stupňa bez krvácania do kĺbu iba s podkožnou krvnou podliatinou, ktoré zranenia si vyžiadali lekárske ošetrenie a liečenie, počas ktorého sťaženie obvyklého spôsobu života poškodenej trvalo 46 dní, teda - inému úmyselne ublížil na zdraví, čin spáchal na chránenej osobe - osobe vyššieho veku a spôsobil ním ťažkú ujmu na zdraví, - dopustil sa fyzicky na mieste verejnosti prístupnom výtržnosti tým, že napadol iného, - inému sa vyhrážal smrťou alebo ťažkou ujmu na zdraví alebo inou ťažkou ujmu takým spôsobom, že to mohlo vzbudiť dôvodnú obavu a čin spáchal závažnejším spôsobom konania - so zbraňou, a tým mal spáchať - prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 2 písm. a/, ods. 3 písm. c/ Tr. zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e/ Tr.

zákona, - prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/ Tr. zákona, -prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písm. a/ Tr. Zákona podľa § 285 písm. c/ Tr. poriadku, pretože skutok nespáchal obžalovaný.

10. Odvolanie okresného prokurátora proti tomuto rozsudku Krajský súd v Banskej Bystrici svojím uznesením zo dňa 31.03.2021 sp.zn. 3To/174/2020 zamietol. Rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota tak dňom 31.03.2021 nadobudol právoplatnosť.

11. Z vyjadrenia Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky zo dňa 24.02.2022 (čl. 18 spisu) bolo zistené, že žiadosť žalobcu o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody bola vybavená tak, že bola uznaná iba suma 3068,43 Eur, ako trovy právneho zastúpenia žalobcu v trestnom konaní 2624,43 Eur plus 444,- Eur ako trovy spojené s nákladmi vynaloženými na monitoring žalobcu. Žalovaný v rámci svojej odpovede na žiadosť žalobcu o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody uviedol (č.l. 18 spisu), že za titul pre čiastočné uznanie nároku na náhradu škody považujú s poukazom na oslobodzujúci rozsudok uznesenie o vznesení obvinenia a rozhodnutie o väzbe.

12. Z rozhodnutia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota, odboru sociálnych vecí a rodiny zo dňa 14. 05. 2019 vyplýva, že žalobcovi bol s účinnosťou od 01. 03. 2019 priznaný peňažný príspevok na opatrovanie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorou je matka pani B. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom M. XX, E. F. vo výške 369,36 eur mesačne.

13. Z rozhodnutia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota, odboru sociálnych vecí a rodiny zo dňa 16. 01. 2020 vyplýva, že žalobcovi bolo uložená povinnosť vrátiť časť peňažného príspevku na opatrovanie za obdobie od 02. 09. 2019 do 31. 10. 2019 v sume 846,35 eur, a to podľa § 40 ods. 1, ods. 7, § 57 ods. 1 písm. c), § 58 ods. 1 písm. a), § 58 ods. 2 zák. č. 447/2008 Z. z. Dôvodom rozhodnutia bola skutočnosť, že žalobca neoznámil Úradu práce, soc. vecí a rodiny E..F. skutočnosť, že bol vzatý do výkonu väzby. Fyzická osoba si nespĺnila zákonom stanovenú povinnosť do 8 dní oznámiť zmeny v skutočnostiach na trvanie nároku na peňažný príspevok na kompenzáciu.

14. Dňa 04. 10. 2021 bol spísaný na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota, odboru sociálnych vecí a rodiny úradný záznam o splácaní vzniknutého dlhu na základe právoplatného rozhodnutia úradu zo dňa 16. 01. 2020, a to v zvyšnej sume 756,35 eur v mesačnej splátke zrážkou z bežnej výplaty PP na opatrovanie od mesiaca júl 2021 v októbri 2021 do mesiaca september 2022 v októbri 2022 vo výške 50 eur a za mesiac október 2022 v novembri 2022 vo výške 6,35 eur.

15. Z potvrdenia o výške pohľadávky zo dňa 23. 05. 2022 vydaného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Rimavskej Sobote súd zistil, že zostatok pohľadávky žalobcu vyplývajúcej z rozhodnutia úradu zo dňa 16. 01. 2020 je 256,35 eur z pôvodnej výšky pohľadávky v sume 846,35 eur dlžník uhradil sumu vo výške 590 eur.

16. Na výsluchu žalobcu na pojednávaní dňa 20. 09. 2022 tento uviedol: „To čo ja som prežil vo väzbe bolo neznesiteľné a trpel som 24 hodín denne a 7 dní v týždni. Neviete si predstaviť čo je sedieť v jednej cele sám. Na to musíte mať psychiku. Bol som oddelený od detí, od svojej rodiny, ktorí boli na mňa navyknutí a nevedel som sa postarať ani o svoju tehotnú manželku, ani svojich rodičov. Ja som uvažoval aj nad samovraždou. Doteraz viem spať iba s liekmi a ak počujem policajné auto mám trému. Na mňa susedia a známi ukazovali, že som bol vo väzbe, moju rodinu a mňa ohovárali a moje meno pošpinili. Ja som trpel za skutky, ktoré som ani nespáchal. Pýtam sa, čo je s tými, čo ma krivo obvinili, pretože som si myslel, že prokuratúra bude spravodlivá, ale nikto nebol za krivé svedectvá obvinený. Myslel som si, že B. budú potrestaní. Kto vráti moju povesť, však ja som bol považovaný za slušného chlapca. Nemohol som byť pri pôrode môjho prvého syna, nemohol som manželke pomáhať a ani môjmu ťažko chorému otcovi.“ Na otázku zástupcu žalovaného, či sa liečil u psychiatra s poukazom na tvrdené zdravotné problémy žalobca uviedol, že u psychiatra nie, ale lieči ho jeho obvodný lekár, ktorý mu predpisuje lieky proti úzkosti a na spánok. Na otázku na konkrétne mená priateľov, o ktorých prišiel v dôsledku pošpinenia jeho mena žalobca uviedol, že „U. G., U. U., ale tí nenachádzajú už na Slovensku vyše roka a pol. Keď som sa vrátil z väzby, týchto priateľov som kontaktoval, aby sa stretli, ale mu povedali, že so mnou skončili a stretnúť sa so mnou už nechcú pretože som bol vo väzbe a som stíhaný. Aj susedia O., P., M., ukazovali na mňa prstom, že som bol väzobne stíhaný. Na otázku zástupcu žalovaného, s kým býval v čase keď nebol väzobne stíhaný, žalobca uviedol, že rodičia, jeho družka a jeho deti. Uviedol, že

má aj jednu sestru, ktorá sa ale nestarala o jeho rodičov, pretože by to fyzicky nezvládla. Jeho mama má 100 kg a otec má 140 kg. Družke pri starostlivosti o domácnosť pomáhala jeho sestra.

17. Na pojednávaní dňa 20. 09. 2022 bola vypočutá ako svedkyňa aj matka žalobcu B. B., ktorá uviedla: „Ja som stále plakala, keď som sa pozrela na jeho deti, ja vám hovorím, že ak sa stane niečo vášmu dieťaťu, tak ako rodič to zle znášate. Môj syn sa trápil a ja som bola na neho odkázaná. Ja mám rakovinu na viacerých miestach a potrebovala som ho mať dennodenne. Svedkyňa ukázala súdu, aký má momentálne vývod na nohe. Ide o vývod z ľadvín. Keď som išla po ulici susedia rozprávali a ukazovali že ide tá mama žalobcu. Všetko na neho naklamali. My sme s plačom v stávali aj išli spať. A ja som brala tabletky na zaspávanie. Bol tam nevinne, pričom jeho tehotná žena sa aj o mňa starala. Čo sme prežili bola katastrofa. To ja nikomu neprajem. Čo vám mám hovoriť. O mojom trápení, plači, a ohováraní. Z.Á. je malá obec kde nás všetkých poznajú.“ Na položené otázky svedkyňa uviedla: „V čase keď bol syn vo väzbe sa o mňa starala žalobcová manželka, prala, žehlila, varila, starala sa o domácnosť o deti, mňa pretože ja som bola po operácii a ležala som nevládala som nič robiť. Ona v tom čase nemala priznaný žiadny opatrovateľský príspevok. V ich rodine okrem žalobcu nemá nikto vodičský preukaz. Na otázku ako si zabezpečovali bežný chod domácnosti svedkyňa udáva, že brala si deti do k sebe, jej nevesta musela ísť nakupovať lebo nemal nám kto pomôcť. Právny zástupca žalobcu sa pýtal svedkyne či vie ako znášal jej syn väzbu uviedla, že veľmi zle, pretože sa tam trápil a robil si starosti o deti, o nás rodičov, o svoje nenarodené dieťa, a svoju manželku, bol od nás odtrhnutý, pričom on im vo všetkom doposiaľ so svojou ženou pomáhal. Právny zástupca žalobcu sa pýtal svedkyne či má žalobca nejaké následky odkedy sa vrátil z väzby svedkyňa uviedla, že on má určite psychické problémy, pretože v noci sa hocikedy zobudí a zakričí, on sa sám bojí doma, ľakne sa od akéhokoľvek zvuku a ona som mu povedala, že nech už navštívi psychiatra alebo neurológa. Pred tým také stavy nepozorovala. Právny zástupca žalobcu sa pýtal svedkyne či v čase väzby dcéra bývala s nimi svedkyňa uviedla, že áno. Ona mala vtedy 15 rokov a chodila do školy aj ona pomáhala čo vedela. Právny zástupca žalobcu sa pýtal svedkyne či sa vzťahy medzi synom a jeho kamarátmi zmenili svedkyňa uviedla, že ani nevie presne, pretože má iba jedného blízkeho kamaráta, on sa stará o nich a domácnosť a nechodí po diskotékach a podobne. Zástupca žalovaného sa pýtal svedkyne, kedy mala operáciu svedkyňa uviedla, že v roku 2016 prvá operácia, 2018, 2020 a teraz v júli. Zástupca žalovaného sa pýtal svedkyne, po akej operácii bola v čase keď bol žalobca vo väzbe svedkyne udáva, že po operácii brucha, pretože aj tam má rakovinu brušnej steny. Svedkyňa ukázala na svojom bruchu aký tam má rez.

18. Na pojednávaní dňa 20. 09. 2022 bol vypočutý aj otec žalobcu L. Š., nar. 18. 9. 1968, ktorý uviedol: „Čo sa stalo môjmu synovi to bolo klamstvo, my sme všetci tým trpeli a neboli do pravdy. Som na invalidnom vozíku a nemal mi kto poskytnúť pomoc pri mojich dennodenných úkonoch. Trpel som ja, moja žena, ale aj manželka žalobcu, a žalobca pomáhal aj môjmu bratovi, ktorý teraz nedávno zomrel. Iba môj syn mal vodičský preukaz. Všetci nás ohovárali, aj susedia. Mojej 7 ročnej vnučke veľmi chýbal otec, a ona tým veľmi trpela. Dostala sa do špeciálnej základnej školy. Nemal ju kto nosiť ku lekárovi moju manželku a nemal sa kto o ňu starať. Nemal nám teda kto pomôcť a ja som bol nútený si požičať peniaze, aby som mohol zaplatiť pánovi advokátovi.“ Právny zástupca žalobcu sa pýtal svedka, aké mali problémy svedok uviedol, že ich problémy sa začali vtedy keď syna zobrali do väzby, lebo sme trpeli, trápili sme sa, susedia nás ohovárali, deti nemali čo jesť a pomáhali nám vtedy susedia. On musel platiť inkaso a musel platiť aj advokáta. Právny zástupca žalobcu sa pýtal svedka či si všimol, aké má problémy jeho syn po vrátení sa z väzby svedok uviedol, že jeho syn sa zmenil, začal užívať lieky na spanie, sedával sám v kúte, predtým bol normálny chlapec ale väzbou a stíhaním trpel. Právny zástupca žalobcu sa pýtal svedka či jeho syn počas tr. stíhania niekedy pripustil, že spravil to čo sa mu kladie za vinu uviedol, že nie. Právny zástupca žalobcu sa pýtal svedka, či by vedel súdu povedať ako ho to ešte poznačilo svedok uviedol, že syn sa veľmi zmenil, pretože sa veľakrát stiahne do kúta, potom si sám niečo rozpráva a šušle, že mu nerozumieť a nemyslí si že je to normálne, aby od tretej v noci vstal a bol hore. Zástupca žalovaného sa pýta svedka, aký bol jeho zdravotný stav pred väzbou syna svedok udáva, že má chorobu Charcot-Marie-Tooth, je telesne postihnutý, pričom jeho zdravotný stav sa trestným stíhaním syna ešte zhoršil. Svedok uviedol, že si sám nevie ani vodu zobrať, ani sa oholiť, ani sa najesť. Svedok ešte dopĺňa, že jeho zdravotný stav sa po tr. stíhaní syna zhoršil, pretože nemal s ním ísť kto ku lekárovi a nemal mu kto pomôcť s dennodennými aktivitami. Sudca konštatuje, že svedok je v pojednávacej miestnosti na invalidnom vozíku.

19. Na pojednávaní dňa 20. 09. 2022 sa uskutočnil aj výsluch svedkyne R. D., ktorá je družkou žalobcu a ktorá uviedla: „Keď druhá zobrali do väzby, ja som bola v nemocnici s rizikovým tehotenstvom v 6

mesiaci. Keď ma prepustili, musela som sa starať nielen o naše dve deti, dievčatá v o veku 7 a 8 rokov, ale aj o žalobcovho otca aj mamu, ktorí si vyžadovali 24 hodinovú starostlivosť. Hlavne staršia dcéra bola naviazaná na otca a ja som im nevedela vysvetliť, kde je ich otec pretože to oni nechápali. Ja som musela žalobcovho otca plienkovať, a vo všetkom mu pomáhať a pomáhala som aj žalobcovej matke. Oni to psychicky dobre nezvládali a musela som im večer dávať lieky na spanie. Jeho matka stále plakala ja som im varila, prala, pomáhala. Oni sa veľmi báli o svojho syna, lebo nevedeli čo bude s ním. Nám museli finančne pomáhať susedia a hlavne môj otec, ktorý mi posielal peniaze na nákup kočíka, oblečenia plienok a stravy aj do obchodu som chodila sama. Vtedy keď bol vo väzbe môj druh my sme Vianoce ani nemali ani stromček, lebo sme si ho nemohli dovoliť.“ Právny zástupca žalobcu sa pýtal svedkyne, kto vykonával uvedené činnosti pred vzatím žalobcu do väzby svedkyňa uviedla, že žalobca. V kontakte boli len cez telefón, alebo len osobne na návšteve aj to len s mladšou dcérou, lebo staršia by to psychicky nezvládla. Vie, že druh väzbu veľmi zle znášal, hlavne psychicky, keď mu volali a počul deti, tak sa rozplakal. Právny zástupca žalobcu sa pýtal svedkyne či spozorovala zmeny v správaní po ukončení väzby a tr. stíhania, svedkyňa uviedla, že áno, pretože predtým nemal žiadne negatívne prejavy a po návrate sa v noci často budí alebo hlasnejšie rozpráva zo sna a pod. Právny zástupca sa pýtal svedkyne, či ste sa rozprávali so žalobcom o tom ako prežíval väzbu svedkyňa uviedla, že áno, že to prežíval ťažko, že bol bez detí, že veľa plakal a keď aj posielal listy, bolo vidno že boli od sĺz. Právny zástupca žalobcu sa pýtal svedkyne, či vedela o tom, že žalobca bude musieť vrátiť opatrovateľský príspevok svedkyňa uviedla, že nie. Ona v čase, keď opatrovala svokra aj svokra, nežiadala o opatrovateľský príspevok. Právny zástupca žalobcu sa pýtal svedkyne, či vie popísať svojimi slovami ujmu ktorá sa im stala uviedla, že keď boli v obchode, bolo to cítiť aj počuť, že ich ľudia ohovárajú a hovoria, že určite niečo urobil žalobca keď je vo väzbe. Zástupca žalovaného sa pýtal svedkyne, či vie uviesť konkrétne mená kamarátov, ktorí by sa so žalobcom začali inak baviť resp. prestali s ním komunikovať v dôsledku trestného stíhania, svedkyňa uviedla, že on nemá veľa kamarátov, iba jedného, pretože on sa musí stále starať o celú svoju rodinu a musí byť doma. Aj momentálne je znovu tehotná.

20. Z vytlačeného výpisu zo zoznamu daňových subjektov registrovaných pre DPH vyplýva, že JUDr. Ján Čipka je od 01.06.2005 registrovaný podľa zákona o DPH.

21. Z vyúčtovania trov právneho zastúpenia na č.l. 40 spisu vyplýva, že je tam uvedená položka č. 16, cestovné vo výške 318,01 Eur, spolu s DPH 20 % suma 381,61 Eur.

22. Z výpisu z Registra trestov GP SR na žalobcu bolo zistené, že žalobca má v registri trestov jeden záznam: Okresný súd Rimavská Sobota; trestný rozkaz 29.6.2018; spis. značka 11T 57/18; právoplatnosť 31.7.2018; §20 §235/1,3a Tr.z. 300/2005, zločin, miesto páchania skutku: Rimavská Sobota; odňatie slobody podmienene na 3 roky so skúšobnou dobou v trvaní 4 roky do 1.8.2022 s probačnýmdohľadom, obmedzenie: podrobiť sa programu sociál. výcviku alebo inému výchov. programu

23. Z výpisu z Centrálnnej evidencie správnych deliktov a priestupkov na žalobcu bolo zistených celkovo 10 záznamov: 11.6.2016 pre státie OMV na vyhradenom parkovacom mieste pre zdravotne postihnuté osoby bez preukazu, 07. 08. 2016 pre nezapísaný rozmer pneumatík, 09. 09. 2016 pre jazdu bez pásov, 03. 04. 2017 pre jazdu bez pásov a bez úplnej povinnej výbavy, 13. 06. 2017 pre jazdu na bicykli bez ochrannnej prilby mimo obce, 15. 04. 2019 pre jazdu bez zapnutého bezpečnostného pásu, 01. 09. 2019 pre nosenie chladných zbraní na verejnosti, 01. 01. 2021 pre jazdu bez dokladov, 28. 01. 2022 pre technický stav vozidla, 18. 02. 2022 pre technický stav vozidla.

24. Z potvrdenia o výške pohľadávky zo dňa 19. 09. 2022 vydaného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Rimavskej Sobote súd zistil, že zostatok pohľadávky žalobcu vyplývajúcej z rozhodnutia úradu zo dňa 16. 01. 2020 je 106,35 eur z pôvodnej výšky pohľadávky v sume 846,35 eur dlžník uhradil sumu vo výške 740 eur.

25. Z lekárskej správy zo dňa 01. 08. 2022 týkajúcej sa pacienta L. Š. súd zistil, že menovaný je chronicky chorý s priznaným ZŤP, vyžaduje pomoc inej osoby pri základných životných potrebách, ktorú mu poskytuje syn O. B., ktorý bol v roku 2019 väzobne stíhaný a žije v jednej domácnosti. Z lekárskej správy zo dňa 01. 08. 2022 týkajúcej sa pacientky B. B. súd zistil, že menovaná je v liečbe pre onkologické ochorenie od roku 2016, vyžaduje pomoc inej osoby pri základných životných potrebách, ktorú mu poskytuje F. O. B., ktorý bol v roku 2019 väzobne stíhaný a žije v jednej domácnosti.

26. Z lekárskej správy zo dňa 13. 12. 2019 týkajúcej sa pacientky B. B. súd zistil, že pacientka trpí diagnózou zhubný nádor krčka maternice presahujúci viaceré oblasti.

27. Podľa § 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zákon o zodpovednosti za škodu“), tento zákon upravuje

- a) zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci,
- b) zodpovednosť obce a vyššieho územného celku (ďalej len "územná samospráva") za škodu spôsobenú orgánmi územnej samosprávy pri výkone samosprávy,
- c) predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody a právo na regresnú náhradu.

Podľa § 3 ods. 1 zákona o zodpovednosti za škodu, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci

- a) nezákonným rozhodnutím,
- b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,
- c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo
- d) nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 3 ods. 2 zákona o zodpovednosti za škodu, zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

Podľa § 5 ods. 1 zákona o zodpovednosti za škodu, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

Podľa § 6 ods. 1 zákona o zodpovednosti za škodu, ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

Podľa § 6 ods. 2 zákona o zodpovednosti za škodu, právo podľa odseku 1 možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 8 ods. 5 zákona o zodpovednosti za škodu, právo na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe má ten, kto bol vzatý do väzby, ak

- a) bolo proti nemu zastavené trestné stíhanie,
- b) bol oslobodený spod obžaloby alebo
- c) vec bola postúpená inému orgánu.

Podľa § 15 ods. 1 zákona o zodpovednosti za škodu, nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 17 ods. 1 zákona o zodpovednosti za škodu, uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 zákona o zodpovednosti za škodu, v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 17 ods. 3 zákona o zodpovednosti za škodu výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Podľa § 18 ods. 1 zákona o zodpovednosti za škodu, náhrada škody zahŕňa aj náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie alebo rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutie o väzbe, zatknutí a inom pozbavení osobnej slobody alebo vykonané zadržanie a v konaní, v ktorom bolo rozhodnutie zrušené alebo bolo trestné stíhanie zastavené, alebo v ktorom bola vec postúpená inému orgánu.

Podľa § 18 ods. 3 zákona o zodpovednosti za škodu, súčasťou trov konania sú aj trovy právneho zastúpenia, ktoré zahŕňajú účelne vynaložené hotové výdavky a odmenu za zastupovanie, ktorá sa určí

ako tarifná odmena advokáta. Súčasťou trov konania nie sú náklady na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom.

Podľa § 19 ods. 1 písm. n/ zákona č. 447/2008 Z.z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov peňažné príspevky na kompenzáciu sú: peňažný príspevok na opatrovanie.

Podľa § 39 ods. 1 a 2 citovaného zákona opatrovanie na účely tohto zákona je pomoc fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je odkázaná na opatrovanie podľa § 14 ods. 4, ak tento zákon neustanovuje inak. Účelom opatrovania je zabezpečiť pomoc fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím pri úkonoch sebaobsluhy, pri úkonoch starostlivosti o domácnosť a pri realizovaní sociálnych a vzdelávacích aktivít.

Podľa § 40 ods. 1 citovaného zákona ak fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá dovŕšila šesť rokov veku a je podľa komplexného posudku vypracovaného podľa § 15 ods. 1 odkázaná na opatrovanie, osobne opatruje fyzická osoba uvedená v odsekoch 3 a 4, možno fyzickej osobe, ktorá opatruje, poskytnúť peňažný príspevok na opatrovanie.

Podľa § 40 ods. 14 citovaného zákona peňažný príspevok na opatrovanie možno poskytnúť iba za dni, počas ktorých fyzická osoba vykonávala opatrovanie, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 18 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb ak je advokát platiteľom dane z pridanej hodnoty, zvyšuje sa odmena a náhrady podľa tejto vyhlášky o daň z pridanej hodnoty, ktorú je advokát povinný platiť podľa osobitného predpisu.

Podľa § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

28. Súd posudzoval nároky žalobcu na náhradu škody a nemajetkovej ujmy v intenciách ustanovení zákona č. 514/2003 Z. z., pretože žalobca sa domáhal nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy práve v súvislosti s nezákonným rozhodnutím o vznesení obvinenia, ako aj nezákonným rozhodnutím o jeho väzbe.

29. Medzi stranami neboli sporné skutkové okolnosti daného prípadu, teda nebolo sporným, že voči žalobcovi bolo začaté a vedené trestné stíhanie pre prečin ublíženia na zdraví, prečin výtržníctva, prečin nebezpečného vyhrážania, následne bol žalobca vyššie citovaným uznesením Okresného súdu Rimavská Sobota vzatý do väzby (pričom jeho sloboda bola obmedzená zadržaním 2.9.2019) a následne žalobca bol z väzby prepustený 30.12.2019. Spornou nebola ani skutočnosť, že žalobca bol spod obžaloby vyššie citovaným rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici oslobodený, pretože nebolo dokázané, že skutky spáchal obžalovaný.

30. V prípade náhrady škody uplatnenej podľa zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ide o prípad objektívnej zodpovednosti štátu za škodu bez ohľadu na zavinenie. Štát sa pri splnení podmienok vzniku zodpovednosti za škodu, nemôže zbaviť povinnosti nahradiť škodu. Predpokladom pre vznik nároku na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. je existencia škody, nezákonné rozhodnutie orgánu štátu a existencia príčinnej súvislosti medzi škodou a nezákonným rozhodnutím, pričom všetky podmienky musia byť splnené kumulatívne.

31. V súvislosti s nárokom žalobcu na náhradu škody za nezákonné rozhodnutie je podstatný už ustálený právny názor, podľa ktorého nárok na náhradu škody v prípade oslobodenia spod obžaloby treba odvodiť z uznesenia o vznesení obvinenia. Ak bol niekto oslobodený spod obžaloby preto, že skutok nespáchal alebo tento nie je trestným činom, znamená to, že bol stíhaný nezákonne. V danom prípade žalobca bol oslobodený spod obžaloby preto, že nebolo dokázané, že skutok spáchal. Takéto oslobodenie má preto rovnaké účinky ako zastavenie trestného stíhania pre nezákonnosť.

32. Na tomto mieste súd poukazuje aj na samotné vyjadrenie žalovaného, ktorý v rámci svojej odpovede na žiadosť žalobcu o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody uviedol (č.l. 18 spisu), že za titul pre čiastočné uznanie nároku na náhradu škody považujú s poukazom na oslobodzujúci rozsudok uznesenie o vznesení obvinenia a rozhodnutie o väzbe, teda sám žalovaný uznal, že žalobca má nárok

na náhradu škody, nakoľko však nemal preukázané všetky dielčie žalobcom uplatnené nároky, žalovaný uviedol, že dôjde k úhrade iba časti uplatneného nároku.

33.S poukazom na vyššie uvedené má preto žalobca nárok na odškodnenie v súvislosti s uznesením o vznesení obvinenia z prečinu ublíženia na zdraví, prečinu výtržníctva, prečinu nebezpečného vyhrážania.

34.Štát zodpovedá za škodu vzniknutú nezákonným rozhodnutím, a to tak rozhodnutím o vznesení obvinenia ako aj rozhodnutím o vzatí do väzby, pričom táto zodpovednosť je vymedzená ako objektívna a nahradzuje sa skutočná škoda a ušlý zisk. Predpokladom vzniku zodpovednosti štátu za škodu vzniknutú nezákonným rozhodnutím je existencia príčinnej súvislosti medzi škodou a nezákonným rozhodnutím. Skutočná škoda sa vymedzuje ako ujma spočívajúca v zmenšení majetkového stavu poškodeného a reprezentujúca majetkové hodnoty, ktoré bolo nutné vynaložiť, aby došlo k uvedeniu veci do predošlého stavu. Zároveň súd uvádza, že ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

35.Po vykonanom dokazovaní súd žalobcovi priznal titulom nároku na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy v súvislosti s nezákonným rozhodnutím o vznesení obvinenia, ako aj nezákonným rozhodnutím o jeho väzbe sumu 6063,60 Eur. Tá pozostáva zo sumy 1/ 63,60 Eur ako náhrady majetkovej škody vzniknutej nepreplatením DPH, 2/ zo sumy 6.000,- Eur ako náhrady nemajetkovej ujmy. Zároveň súd žalobcovi priznal nárok na zaplatenie príslušných úrokov z omeškania z dlžnej sumy. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

Náhrada majetkovej škody spočívajúca v doplatení sumy 63,60 Eur ako DPH

36.Z preukazu predloženého právnym zástupcom žalobcu na pojednávaní a z výpisu zo zoznamu daňových subjektov registrovaných pre DPH vyplýva, že JUDr. Ján Čipka je od 01.06.2005 registrovaný podľa zákona o DPH. S poukazom na § 18 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z., podľa ktorého súčasťou trov konania sú aj trovy právneho zastúpenia, ktoré zahŕňajú účelne vynaložené hotové výdavky a odmenu za zastupovanie, ktorá sa určí ako tarifná odmena advokáta, s poukazom na § 18 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, podľa ktorého sa zvyšuje odmena a náhrady podľa tejto vyhlášky o daň z pridanej hodnoty, ktorú je advokát povinný platiť podľa osobitného predpisu, je žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi aj príslušnú 20 % DPH zo sumy 318,01 Eur. Suma 318,01 Eur predstavuje trovy právneho zastúpenia žalobcu zo strany JUDr. Jána Čipku spočívajúca v náhrade cestovných výdavkov JUDr. Jána Čipku. Túto predtým neuznanú položku cestovných náhrad nakoniec počas konania žalovaná uznala a aj doplatila žalobcovi, avšak bez DPH a na pojednávaní zástupkyňa žalovanej sama uznala, že žalovaná je povinná sumu 63,60 Eur titulom DPH zaplatiť, teda táto položka sporná ani nebola.

Náhrada majetkovej škody spočívajúca v strate opatrovateľského príspevku

37.Čo sa týka náhrady majetkovej ujmy, ktorá mala podľa žalobcu spočívať v strate opatrovateľského príspevku, ktorý poberal z dôvodu opatrovania jeho matky, nakoľko ho bol povinný v sume 846,35 eur vrátiť z dôvodu výkonu väzby, súd sa stotožňuje s argumentáciou žalovaného, že tento príspevok v zmysle zákona č. 447/2008 Z.z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, slúži na zabezpečenie pomoci fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je odkázaná na opatrovanie pri úkonoch sebaobsluhy, pri úkonoch starostlivosti o domácnosť a pri realizovaní sociálnych a vzdelávacích aktivít a možno ho poskytnúť iba za dni, počas ktorých fyzická osoba vykonávala opatrovanie. V dôsledku vzatia žalobcu do väzby uvedené úkony vo vzťahu k svojej matke ako fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím fakticky nevykonával, preto nemal nárok na príspevok na opatrovanie a skutočnosť, že neoprávnene vyplatený príspevok musel vrátiť nemožno považovať za jeho majetkovú ujmu. Príspevok na opatrovanie nemá formu odmeny za opatrovanie osobe, ktorá opatrovanie vykonáva, ktorú by žalobca mohol dôvodne očakávať, pokiaľ by nebol vzatý do väzby, ale je určený ako všetky ostatné príspevky v zmysle zákona č. 447/2008 Z.z. na zmiernenie alebo prekonanie znevýhodnenia, ktoré má fyzická osoba z dôvodu jej ťažkého zdravotného postihnutia a to aj formou príspevku na jej opatrovanie. Žalobca si mal byť vedomý svojich práv a povinností v zmysle zákona

č. 447/2008 Z.z., a teda, že na príspevok v čase výkonu väzby nemá nárok a tieto skutočnosti mal oznámiť príslušnému orgánu a pokiaľ sa o jeho ťažko zdravotne postihnutú matku namiesto neho starala iná osoba, o príspevok mala požiadať táto osoba. Skutočnosť, že tak neurobila a príspevok naďalej poberal žalobca a napokon ho musel vrátiť nemožno považovať za majetkovú ujmu na strane žalobcu. Z uvedených dôvodov súd tento nárok žalobcovi nepriznal.

Náhrada nemajetkovej ujmy

38. Ku žalobcom uplatnenému nároku na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 18.000 Eur súd uvádza, že každé trestné stíhanie a väzba predstavujú vždy zásah do osobnostnej sféry jednotlivca a ich dôsledkom je obmedzenie základných práv a slobôd priznaných Ústavou a Dohovorom a vyvolávajú aj ďalšie negatívne dopady na osobný život poškodeného. Väzba a trestné stíhanie zasahujú vždy do základného práva jednotlivca na súkromie vrátane práva na rodinný život, zasahujú do jeho cti a dôstojnosti, teda do základných práv zaručených článkom 19 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a väzba porušuje právo jednotlivca na osobnú slobodu garantovanú článkom 17 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Je teda nepochybné, že trestné stíhanie vrátane väzobného stíhania, ktoré bolo realizované v rozpore so zákonom, resp. ústavným poriadkom, a ktoré napokon vyústilo do oslobodzujúceho rozsudku, je spôsobilé vyvolať vedľa vzniku materiálnej škody aj vznik nemateriálnej ujmy vo sfére osobnostných práv.

39. Z vykonaného dokazovania, najmä z výpovede žalobcu a predvolaných svedkov, matky, otca a družky žalobcu vyplynulo, že väzba, ktorá trvala skoro 4 mesiace a trestné stíhanie žalobcu, ktoré trvalo 20 mesiacov skutočne predstavovala pre žalobcu a aj jeho rodinu traumatizujúcu skúsenosť. Žalobca mal väzbou obmedzenú osobnú slobodu, slobodu pohybu a bol v minimálnom kontakte s najbližšou rodinou, ktorá ho potrebovala. Súd z výpovede žalobcu považoval za preukázané, že utrpel psychickú, morálnu, materiálnu, emocionálnu ujmu, a to nielen on, ale aj celá jeho rodina. Žalobca ako obvinený v priebehu trestného stíhania musel bezpochyby znášať obmedzenia, ktoré mu postavenie obvineného a následne obžalovaného ukladá Trestný poriadok. Samotné obvinenie a následne podaná obžaloba postavili žalobcu medzi rodinnými príslušníkmi, ako aj medzi širším okruhom jeho známych a susedov do pozície, ktorá zle vplývala na jeho osobu a psychický stav. V dôsledku väzby nemohol pomáhať svojej tehotnej družke, nemohol byť pri pôrode svojho dieťaťa, nemohol pomôcť s výchovou a starostlivosťou o jeho dve ďalšie maloleté dcéry, ktoré boli na neho citovo naviazané. Z výpovede ťažko chorej matky a otca žalobcu vyplýva, že rodina počas trvania väzby prišla o otca a syna, ktorý dovtedy zabezpečoval nielen hmotnú, ale aj osobnú starostlivosť o členov rodiny, najmä o ťažko zdravotne postihnutú matku, tehotnú družku a dve maloleté deti. Na všetko zostala sama družka žalobcu Anna Oláhová. Celé trestné konanie, keď od začiatku konania vypovedal, že je nevinný, s poukazom na jeho trvanie viac ako 1 rok od vznesenia obvinenia, na žalobcu bezpochyby zle psychicky vplývalo.

40. Nedôvodným vznesením obvinenia, celým trestným konaním, väzobným stíhaním a dĺžkou trestného konania vznikla žalobcovi ujma nielen v oblasti materiálnej ale aj v oblasti nemateriálnej, ako ujma spočívajúca v neoprávnenom zásahu do jeho osobnostných práv.

41. Výšku konkrétnej peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy nie je možné exaktne matematicky stanoviť a odôvodniť tak priznanie, či nepriznanie každého jedného eurocenta peňažnej sumy. Rovnako nie je možné mechanicky prevziať peňažné sumy priznávané rozhodnutiami iných súdov ako odškodnenie nemajetkovej ujmy v iných prípadoch, nakoľko nejde o paušálne sumy. Výšku náhrady nemajetkovej ujmy stanovuje súd v každom jednotlivom prípade na základe voľnej úvahy a je tak výsledkom individuálneho posúdenia všetkých konkrétnych okolností každého jednotlivého prípadu s tým, že konečná výška musí vychádzať zo zásady primeranosti, zodpovedať všeobecnej predstave spravodlivosti a slušnosti a požiadavke rozumného usporiadania vzťahov medzi stranami. Vždy je potrebné mať na zreteli prvoradú satisfakčnú funkciu priznávanej peňažnej čiastky, ktorou sa zabezpečuje primerané zmiernenie a vyváženie vzniknutej nemajetkovej ujmy, v opačnom prípade by neprimeraná výška odškodnenia viedla k bezdôvodnému obohateniu.

42. Súd vzal za základ svojej voľnej úvahy kritériá vyplývajúce z § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. a po zohľadnení všetkých relevantných skutočností, ktoré mali vplyv na výšku náhrady nemajetkovej ujmy, priznal konkrétnu výšku peňažnej náhrady s ohľadom na individuálne okolnosti daného prípadu.

43. Vo vzťahu ku stanoveniu výšky nemajetkovej ujmy za nezákonné trestné stíhanie žalobcu zvažoval súd predovšetkým dopad nezákonného rozhodnutia na osobnostnú a rodinnú sféru žalobcu a zväžil všetky zmeny spôsobené trestným stíhaním v spôsobe života žalobcu. Ako to už bolo vyššie uvedené trestné stíhanie žalobcu trvalo 20 mesiacov a žalobca bol v rámci trestného konania vo väzbe 4 mesiace. Žalobca bol po celé toto obdobie vystavený neistote. Počas celého obdobia bol vystavovaný vyšetrovacím úkonom, ako aj ďalším procesným úkonom orgánov činných v trestnom konaní. Uvedené potom nepochybne muselo bez ďalšieho zasiahnuť do jeho osobnostných práv, nakoľko každé trestné stíhanie vedené voči osobe takýto zásah vyvoláva, o to viac, ak sa trestnoprávne konanie nepodarí preukázať a ak takéto stíhanie trvá viac ako rok. Žalobca musel byť počas tohto obdobia pod tlakom, už len z dôvodu účasti na jednotlivých úkonoch orgánov činných v trestnom konaní a v konaní pred súdom, čo nepochybne prispelo k jeho stavu psychickej neistoty. Je teda nepochybné, že predmetné trestné stíhanie zanechalo stopy na psychike žalobcu. Z vykonaného dokazovania výsluchom svedkov súd zistil, že trestné stíhanie žalobcu vyvolalo aj negatívny ohlas v jeho okolí. Táto neistota mala nepriaznivý vplyv na jeho psychický stav. Súd mal za preukázané, že dlhotrvajúce trestné stíhanie žalobcu negatívne ovplyvnilo žalobcovu osobnosť, psychiku, dobré meno jeho rodiny. Preto súd dospel k záveru, že žalobcovi vznikla ujma trvajúca po celú dobu trestného stíhania.

44. Po zvážení tak súd žalobcovi titulom náhrady nemajetkovej ujmy priznal sumu 6.000,- Eur. Pri rozhodovaní o výške nemajetkovej ujmy, súd nepriznal žalobcovi nemajetkovú ujmu ním žiadanú, t.j. vo výške 18000,- Eur vzhľadom k tomu, že podľa názoru súdu, žalobca nepreukázal svoje tvrdenia o následkoch väzby a trestného stíhania v jeho osobnostnej ako aj rodinnej sfére v rozsahu a intenzite, ktorá by zodpovedala žalobcom uplatnenej výške nemajetkovej ujmy, pričom musel prihliadnuť aj na osobu samotného žalobcu, ktorý bol trestne v minulosti právoplatne odsúdený a spáchal viacero priestupkov. V prevyšujúcej časti požadovanej nemajetkovej ujmy súd teda žalobcu žalobcu ako nedôvodnú zamietol, keď žalobcom požadovanú nemajetkovú ujmu nepovažoval za primeranú následkom, ktoré mu boli spôsobené.

Omeškanie s plnením peňažného dlhu

45. K omeškaniu žalovaného so splnením peňažného dlhu súd uvádza, že nárok žalobcu podľa § 17 zákona č. 514/2003 Z. z. voči žalovanej vzniká už samotnou existenciou trestného stíhania a rozsudku, ktorým bola osoba oslobodená spod obžaloby. Preto rozhodnutie, ktorým sa priznáva náhrada škody už len deklaruje existenciu tejto zákonom priznanej právnej skutočnosti a nárokov z nej vyplývajúcich.

46. Podľa § 563 Občianskeho zákonníka, ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

Podľa § 16 ods. 4 vyššie citovaného zákona č. 514/2003 Z.z. ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovania nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.

47. Z uvedeného je preto možné ďalej vyvodiť, že sa žalovaná nesplnením peňažného záväzku dostala do omeškania, žalobcovi preto vzniká zároveň nárok na úrok z omeškania odo dňa nasledujúceho po dni, v ktorom bolo žalobcovi doručené stanovisko žalovanej k predbežnému prejednaniu náhrady škody, teda od 08.03.2022 (vyjadrenie žalovaného zo dňa 24.02.2022 podľa čl. 18 spisu bolo doručené právnomu zástupcovi žalobcu dňa 07.03.2022). Výška úroku z omeškania bola v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. určená podľa základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky, zvýšenej o 5 percentuálnych bodov. Žalobca si však uplatnil nárok na zaplatenie úrokov z omeškania až odo dňa 17.05.2022 (dňa 16.05.2022 mu zo strany žalovaného bola zaplatená suma 3.068,43 Eur - suma, ktorú uznal žalovaný titulom náhrady škody). Na základe uvedeného súd priznal žalobcovi úroky z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 6381,61 Eur od 17. 05. 2022 do 10. 07. 2022 (11.7.2022 zaplatil žalovaný žalobcovi sumu 318,01 Eur titulom cestovných náhrad advokáta), s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 6063,60 Eur od 11. 07. 2022 do zaplatenia.

48. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP podľa ktorého, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania. V spore bola úspešnejšia žalovaná a žalobca bol menej úspešnejší. Súd však úspešnejšej žalovanej nepriznal právo na náhradu trov konania, nakoľko si ich náhradu nežiadala a ani jej v konaní žiadne trovy nevznikli.